

แวดวงวิจัย มข.

Research Notes

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน (Tropical Feed Resources Research and Development Center, TROFREC)

เป็นที่ทราบกันดีว่าปศุสัตว์มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนไทยมาช้านาน ในปัจจุบันระบบการผลิตปศุสัตว์ของประเทศไทยยังได้มุ่งเน้นไปสู่ระดับอุตสาหกรรม กล่าวคือเป็นการผลิตปศุสัตว์เพื่อการขายและการส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่จะสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้นั้นจำเป็นต้องมีคุณภาพได้มาตรฐานในทุกๆ ด้าน และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ อีกทั้งระบบการผลิตต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงสวัสดิภาพของสัตว์ด้วย

อาหารสัตว์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการผลิตปศุสัตว์ทั้งในด้านต้นทุนการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่จะได้รับ ซึ่งวัตถุประสงค์อาหารสัตว์ในประเทศมีหลายชนิดด้วยกัน ดังนั้นการนำใช้วัตถุประสงค์เหล่านั้น ให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ ทั้งเพื่อเกษตรกรรายย่อยภายในประเทศและภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ตั้งอยู่ในเขตร้อน ดังนั้นงานวิจัยที่เกิดขึ้นใน

ประเทศจึงสามารถนำไปใช้ในประเทศที่อยู่ในเขตร้อนด้วยกันได้ด้วยเช่นเดียวกัน ในการจัดตั้ง “ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน” จึงไม่ได้เพียงเพื่อศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือพัฒนาการใช้ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนให้มีประสิทธิภาพเท่านั้น หากแต่ยังมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือกับสถาบันวิชาการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศด้วย

วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์วิจัยเฉพาะทางด้านทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการทางด้านเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนที่เหมาะสม เอื้อต่อการพัฒนาการผลิตปศุสัตว์ในเขตร้อน เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับเกษตรกร และอุตสาหกรรมทั้งในประเทศและสากล

พันธกิจ

สร้างสรรค์งานวิจัยและผลิตนักวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในเขตร้อน

เป้าหมาย

1. ผลิตงานวิจัย ศึกษา ค้นคว้า ทรัพยากรอาหารสัตว์ในเขตร้อน และนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากร อาหารสัตว์เขตร้อน
2. ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโท ปริญญาเอก และระดับหลังปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยี การใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์ ในเขตร้อน
3. เป็นศูนย์ในการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์สู่เกษตรกร นักวิชาการทั้งภายในประเทศ และสากล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตงานวิจัย ศึกษา ค้นคว้า แหล่งทรัพยากรอาหารสัตว์และพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารเขตร้อน
2. เพื่อผลิตนักวิจัยที่สอดคล้องกับการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีความสามารถในการวิจัย ศึกษา ค้นคว้า รวมทั้งสามารถพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน
3. เพื่อเป็นศูนย์วิจัยเฉพาะทางและสร้างเครือข่ายในการดำเนินการร่วมกันในด้านการวิจัย ศึกษา ค้นคว้า แหล่งทรัพยากรอาหารสัตว์และเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนกับสถาบันการศึกษา / วิจัยอื่น ๆ ทั้งในระดับประเทศและสากล
4. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนให้แก่เกษตรกร นักวิชาการทั้งในประเทศและสากล
5. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านแหล่งทรัพยากรอาหารสัตว์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน ที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและสากล

แผนกลยุทธ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนในปี 2546 เพื่อเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาเฉพาะทางด้านทรัพยากรอาหารสัตว์และเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ศูนย์วิจัยฯ ซึ่งได้จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อให้ดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ดำเนินการผลิตงานวิจัยและผลิตบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน รวมทั้งการสร้างเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการผลิตปศุสัตว์เขตร้อน

2. จัดสร้างเครือข่ายการวิจัย การศึกษา ค้นคว้าแหล่งทรัพยากรอาหารสัตว์และเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ และองค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำแผนเพื่อขอการสนับสนุนการวิจัย ศึกษา ค้นคว้าและฝึกอบรมเทคโนโลยีใหม่ๆ ของนักวิจัยประจำศูนย์วิจัยฯ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งจากองค์กรที่ให้การสนับสนุนการวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ ที่จะนำมาพัฒนางานทางด้านเทคโนโลยีอาหารสัตว์เขตร้อน

4. จัดทำแผนพัฒนาการวิจัย ศึกษา ค้นคว้า แหล่งทรัพยากรอาหารสัตว์และเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน และเผยแพร่ โดยการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์สู่เกษตรกร นักวิชาการและอุตสาหกรรม ทั้งในประเทศและสากลอย่างต่อเนื่อง

5. จัดทำแผนการผลิตนักวิจัยที่สอดคล้องกับหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา ที่เน้นการสร้างความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างงานวิจัยได้ด้วยตนเอง

ในระยะเวลาการดำเนินงานสามปีที่ผ่านมา ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน ได้สนับสนุนโครงการวิจัย 9 โครงการจำแนกเป็น 4 ชุดโครงการ และ 5 โครงการเดี่ยว มีผลงานการวิจัยทางด้านทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนจำนวน 79 เรื่อง (ปี2548) ที่นำเสนอในการประชุมวิชาการทั้งระดับประเทศและระดับนานาชาติและศูนย์วิจัยฯ มีส่วนสนับสนุน

ให้แก่ศึกษาระดับบัณฑิตเพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนจำนวน 15 คนโดยแบ่งเป็นงบสนับสนุนผู้ช่วยวิจัย 8 คน, งบสนับสนุนบัณฑิตศึกษา 4 คน และงบสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ 3 คน นอกจากนี้ทางศูนย์วิจัยฯ ได้ดำเนินการจัดการประชุมทางวิชาการในระดับนานาชาติจำนวน 2 ครั้ง โดยครั้งล่าสุดคือ การประชุมสัมมนาวิชาการปศุสัตว์นานาชาติในหัวข้อ “Integrating Livestock–Crop Systems to Meet the Challenges of Globalization” จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14–18 พฤศจิกายน 2548 ที่ผ่านมา โดยสามารถติดตามข้อมูลเพิ่มเติมได้ ใน www.bsasahat.kku.ac.th นอกจากนั้นทางศูนย์ฯ ซึ่งได้จัดดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ของศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนผ่านทาง Website (www.kku.ac.th/~trofrec) และเผยแพร่ในรูปแบบของ Newsletter กำหนดออก 3 เดือน/ 1 ฉบับ ในด้านการสร้างเครือข่ายทางวิชาการและการพัฒนาทรัพยากรอาหารสัตว์ นอกจากนี้ได้ร่วมเป็นภาคีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างๆ รวมทั้งสมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทยแล้วยังได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ แนวคิดหลักในการดำเนินงานของศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อน คือ การพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอาหารสัตว์เขตร้อนรวมทั้งส่งเสริมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้มีความสามารถในการวิจัย ศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาสังคมต่อไป

